

ЗАТВЕРДЖЕНО
ршенням Вченої ради ЗНУ
(від 05.09.2024 рр, протокол № 1)
 Микола ФРОЛОВ

В.о. ректора ЗНУ
 Микола ФРОЛОВ
наказ № 313 від 05.09.2024 р.

**ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПОРЯДОК ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ
НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ТА ВИЗНАЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ
РІЗНИЦІ В ЗАПОРІЗЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ
(нова редакція)**

**м. Запоріжжя
2024**

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про порядок перезарахування навчальних дисциплін і визначення академічної різниці в Запорізькому національному університеті (далі – Положення) визначає порядок визнання результатів попереднього навчання, кредитів ЄКТС, зарахування освітніх компонентів і визначення академічної різниці для здобувачів вищої освіти усіх форм здобуття освіти, які:

- здобувають освіту за першим (бакалаврським) освітнім рівнем на основі попередньо здобутого освітнього рівня;

- здобувають освіту за другим (магістерським) освітнім рівнем на основі попередньо здобутого освітнього рівня за попередньою освітньою програмою підготовки магістра (спеціаліста) за іншою спеціальністю;

- переводяться з інших закладів вищої освіти до ЗНУ;

- навчаються в ЗНУ за рівнем вищої освіти бакалавра, магістра і бажають перевестися з однієї спеціальності / освітньої програми на іншу;

- переводяться з однієї форми здобуття освіти на іншу;

- виявили бажання одночасно (паралельно) навчатися на декількох спеціальностях, освітніх програмах;

- продовжують навчання після академічної відпустки або повторного навчання;

- брали участь у програмах академічної мобільності в іншому закладі вищої освіти;

- поновлюються на навчання після відрахування.

1.2. Це Положення розроблене відповідно до:

- Закону України «Про освіту» від 28.09.2017 № 2145-VIII;

- Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII зі змінами та доповненнями;

- Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 № 579;

- Положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у закладах вищої освіти, та надання їм академічної відпустки, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.02.2024 № 134;

- Стандартів вищої освіти, затверджених наказами Міністерства освіти і науки України;

- Наказу Міністерства освіти і науки України № 593 від 28.05.2021 «Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти»;

- Положення про організацію освітнього процесу в Запорізькому національному університеті, затвердженого рішенням Вченої ради Запорізького національного університету від 29.09.2015, протокол № 3, зі змінами та доповненнями;

– Правил прийому на навчання до Запорізького національного університету на відповідний рік.

1.3. У цьому Положенні терміни вживаються в таких значеннях:

Перезарахування – це визнання та зарахування результатів навчання (кредитів, освітніх компонентів), з'ясування відповідності змісту та обсягу навчальної дисципліни, прослуханої здобувачем вищої освіти, які отримані під час попереднього навчання у випадках, визначених у п. 1.1. цього Положення, до тієї, що зазначена в навчальному плані відповідної освітньої програми Запорізького національного університету, без повторного складання екзамену чи заліку.

Академічна різниця – це перелік дисциплін чинного навчального плану, які особа, що переводиться, поновлюється, приймається на навчання або бажає продовжити навчання відповідно до п. 1.1 цього Порядку, не вивчала або вивчала не в повному обсязі.

Академічна різниця виникає як наслідок наявності академічних розбіжностей навчальних планів (перелік дисциплін, що не вивчалися) та академічних розбіжностей із навчальних дисциплін (перелік дисциплін, що вивчалися не в повному обсязі).

1.4. Перезарахування результатів навчання та визначення академічної різниці здійснюється відповідно до навчальних планів за заявою здобувача вищої освіти на ім'я ректора:

- відповідно до наказу про зарахування: для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра, магістра;

- на підставі академічної довідки, завіреної в установленому порядку, або додатку до документа про вищу (фахову передвищу) освіту, виданого акредитованим навчальним закладом, копії навчальної картки чи просто навчальної картки здобувача вищої освіти (для здобувачів, що навчаються постійно в Університеті);

- на підставі індивідуального навчального плану учасника академічної мобільності.

1.5. Перезарахування дисциплін та визначення академічної різниці організується та оформляється деканатами та директором Інженерного навчально-наукового інституту ім. Ю.М. Потебні (далі – ІННІ) за рішенням **Комісії з перезарахування дисциплін та ліквідації академічної різниці** (далі – *Комісія*).

1.6. Склад *Комісії* за кожною спеціальністю, терміни роботи та інші процедурні питання визначаються розпорядженням декана факультету / директора ІННІ.

До складу *Комісії* входять: декан факультету / директор ІННІ, заступник декана / заступник директора з навчальної роботи, завідувач випускової кафедри.

До роботи *Комісії* залучаються науково-педагогічні працівники, які викладають відповідну дисципліну або споріднену, гаранті освітніх програм (за необхідності).

Комісія виносить рішення про позитивну оцінку результатів навчання здобутих особою протягом попередніх періодів навчання, здатності особи успішно виконати відповідну освітню програму та проведення процедури перезарахування навчальних дисциплін, ліквідації академічної різниці.

За рішенням *Комісії* особі може бути відмовлено в поновленні на навчання, якщо встановлена негативна оцінка її здатності успішно виконати відповідну освітню програму.

Рішення *Комісії* закріплюється у формі протоколу, який зберігається в деканаті / директораті ІННІ. Інформація про результати роботи комісії доводиться до відома студента.

1.7. Дія Положення поширюється на факультети та Інженерний навчально-науковий інститут ім. Ю.М. Потебні Запорізького національного університету. Порядок перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці в коледжах ЗНУ регламентується відповідними положеннями.

II. ПОРЯДОК ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

2.1. Перезарахування дисциплін здійснюється на підставі заяви здобувача освіти, висновку *Комісії* за результатами порівняння вимог освітньої програми та навчального плану, за яким студент буде навчатися в Університеті, академічної довідки або додатка до документа про вищу (фахову передвищу) освіту, копії навчальної картки здобувача вищої освіти (для здобувачів, що навчаються постійно в Університеті).

2.2. Обов'язковими умовами визнання результатів попереднього навчання, кредитів ЄКТС, перезарахування освітніх компонентів є:

- зарахування обов'язкових освітніх компонентів або їх складників здійснюється за умови, що під час попередніх періодів навчання особа здобула передбачені освітньою програмою або аналогічні результати навчання.

Як вибірккові зараховуються освітні компоненти попереднього навчання, що не можуть бути зараховані як обов'язкові.

- для здобувачів вищої освіти, які здобувають освіту за *першим (бакалаврським) освітнім рівнем* на основі попередньо здобутого освітнього рівня визнаються та перезараховуються дисципліни та кредити, отримані в межах попередньої освітньої програми підготовки фахового молодшого бакалавра, молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) з *урахуванням вимог стандарту вищої освіти* спеціальності, на яку вони зараховані на навчання, на підставі додатка до документа про вищу (фахову передвищу) освіту, виданого акредитованим освітнім закладом.

- для здобувачів вищої освіти, які здобувають освіту за другим (магістерським) освітнім рівнем, які отримали вищу освіту за попередньою освітньою програмою підготовки магістра (спеціаліста) за іншою спеціальністю на підставі додатка до документа про вищу освіту, виданого акредитованим освітнім закладом, можуть бути визнані та перезараховані кредити ЄКТС та дисципліни, що відповідають програмним результатам і вимогам стандарту вищої освіти спеціальності, на яку вони зараховані на навчання.

Визнання попередніх результатів навчання включає також проходження передбачених законодавством етапів атестації здобувачів вищої освіти (за необхідності).

Перезараховані обов'язкові освітні компоненти освітньої програми ЗНУ та/або передбачені нею обсяги вибіркового освітніх компонентів (за необхідності) для попередніх періодів навчання включаються до індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.

2.3. *Комісія* розглядає документи про раніше здобуту освіту особи, яка зараховується на навчання в ЗНУ за відповідною освітньою програмою, та у *разі потреби*:

- проводить співбесіду за змістом дисципліни, яку необхідно перезарахувати;

- вносить рішення про необхідність надання копії навчальної програми дисципліни з попереднього закладу освіти для визначення змісту дисципліни особа, яка зараховується на навчання до Університету.

2.4. *Комісія* вносить мотивоване рішення про:

- можливість перезарахування дисциплін;
- необхідність додаткової атестації з окремих тем;
- неможливість перезарахування дисциплін;
- перезарахування балів підсумкового контролю (залік-екзамен).

Рішення *Комісії* закріплюється у формі протоколу, який зберігається в деканаті / директораті ІННІ.

2.5. *Комісія* ухвалює рішення про перезарахування дисциплін у разі, якщо:

- збігаються назва, кількість годин, форми підсумкового контролю дисциплін;

- назви дисциплін близькі за змістом або мають несуттєву стилістичну відмінність;

- збігаються назви дисциплін, а наявна різниця кількості кредитів складає не більше 30 % обсягу навчальної дисципліни;

- перезарахування практик і курсових робіт здійснюється за умови відповідності їх змісту програмним результатам освітньої програми, на яку зарахований здобувач вищої освіти;

– перезарахування вибірових дисциплін здійснюється відповідно до визначених кредитів та змісту циклу вибірових дисциплін навчального плану освітньої програми.

2.6. Додаткова атестація з окремих тем дисципліни проводиться в таких формах: співбесіда, письмова контрольна робота, тестування, виконання завдання в СЕЗН ЗНУ тощо.

2.7. При перезарахуванні дисципліни, зберігається раніше здобута позитивна оцінка навчальних досягнень здобувача освіти. Якщо в документі про освіту студента, який вступив (поновився) на навчання, оцінки виставлені лише за вітчизняною шкалою оцінювання, то їх необхідно привести відповідно до чинної в Університеті шкали ЄКТС та 100-бальної шкали за мінімальними значеннями згідно з Положенням про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів Запорізького національного університету.

Якщо оцінка з навчальної дисципліни складається з декількох оцінок за окремі семестри або оцінок із декількох дисциплін, то студенту виставляється середньозважена оцінка успішності з урахуванням обсягів відповідних складових навчальної дисципліни.

Для студентів, які навчалися за кредитно-трансферною системою, за рішенням *Комісії* бали, присвоєні за залік, можуть бути зараховані як екзамен за шкалою Університету.

2.8. Студент має право відмовитися від перезарахування дисципліни, якщо його не влаштовує отримана раніше оцінка, та складати її як академічну різницю або вивчати повторно, якщо така можливість передбачена навчальним планом.

2.9. Формування відомостей про перезарахування дисциплін здійснюється деканатом / директором ІННІ в Автоматизованій системі управління освітнім процесом (далі – АСУ) згідно з інструкцією. Відомість фіксує підписом заступник декана / заступник директора з навчальної роботи

ІІІ. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ РІЗНИЦІ

3.1. Академічною різницею вважаються:

- відсутні обов'язкові дисципліни навчального плану;
- дисципліни, зараховані студентові під час попереднього навчання, якщо їхній загальний обсяг кредитів ЄКТС менший за 70 % обсягу дисципліни навчального плану освітньої програми, на яку зараховується здобувач вищої освіти;
- курсові роботи, які відповідно до навчального плану мають кредити, рахуються як окремі навчальні дисципліни і не можуть бути перезараховані відповідно до програмних результатів навчання освітньої програми;
- практики, які не можуть бути перезараховані відповідно до програмних результатів навчання освітньої програми.

3.2. Обов'язковими умовами визначення академічної різниці за результатами попереднього навчання та кредитів ЄКТС, які до неї включаються є:

- загальний обсяг академічної різниці не повинен перевищувати 30 кредитів;
- обсяг не зарахованих освітніх компонентів академічної різниці на день поновлення не повинен перевищувати 20 кредитів ЄКТС. Ліквідація академічної різниці здійснюється до початку першого семестрового контролю після поновлення, зарахування.

3.3. Вибіркові дисципліни не визначаються як академічна різниця. Як дисципліни вільного вибору студента можуть бути зараховані будь-які дисципліни, вивчені вступником у попередньому закладі освіти, що мають необхідний обсяг кредитів.

Якщо навчальним планом передбачено складання заліку та екзамену з дисципліни, то до академічної різниці вноситься екзамен.

3.4. Визначення академічної різниці з навчальних дисциплін, порядку та терміну її ліквідації здійснюється *Комісією* та доводиться до відома здобувача освіти. Деканат факультету / директорат ІННІ терміном до трьох тижнів з дати початку навчального року формує відомість академічної різниці в АСУ зі встановленням термінів її ліквідації.

Комісія визначає науково-педагогічного працівника, який забезпечує ліквідацію академічної різниці за кожною дисципліною.

3.5. Деканат / директорат ІННІ надає інформацію про здобувачів, які повинні ліквідувати академічну різницю кафедрам, які забезпечують відповідні дисципліни, підготовку курсових робіт, проходження практик.

3.6. Деканати / директорат ІННІ надають здобувачам вищої освіти паролі індивідуального доступу здобувачам вищої освіти до СЕЗН ЗНУ, отримані від навчальної лабораторії інформаційного забезпечення освітнього процесу.

ІV. ПОРЯДОК СКЛАДАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ РІЗНИЦІ

4.1. Вступники, яким визначена академічна різниця, мають ліквідувати її в терміни, визначені графіком ліквідації академічної різниці.

Термін ліквідації академічної різниці, у тому числі курсової роботи та практичної підготовки:

- для денної форми здобуття освіти – до початку першого семестрового контролю після зарахування / поновлення;
- для заочної форми здобуття освіти – граничним терміном ліквідації академічної різниці є останній день перед початком відповідної заліково-екзаменаційної сесії.

Не складена у визначені терміни академічна різниця є підставою для відрахування здобувача освіти за невиконання ним індивідуального навчального плану.

Термін ліквідації академічної різниці може бути продовжений розпорядженням проректора з науково-педагогічної та навчальної роботи ЗНУ за наявності об'єктивних підстав, підтверджених відповідним документом.

4.2. Основною формою оволодіння навчальним матеріалом при ліквідації академічної різниці є самостійна робота вступника під керівництвом науково-педагогічного працівника, який викладає цю дисципліну і призначений *Комісією*.

Науково-педагогічні працівники, згідно з інформацією, наданою деканатами / директором ІННІ, підключають здобувачів до дисциплін в СЕЗН ЗНУ, з яких відбувається ліквідація академічної різниці.

4.3. Кафедри, за якими закріплені дисципліни з переліку академічної різниці, надають необхідні навчально-методичні матеріали для самостійної роботи, забезпечують достатній рівень консультативної допомоги та об'єктивний підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти.

4.4. Ліквідація академічної різниці з навчальних і виробничих практик здійснюється згідно з наказом, проєкт якого готує кафедра, яка забезпечує практичну підготовку. Ліквідація академічної різниці з навчальної та виробничих практик здійснюється без відриву від теоретичного навчання. Керівники практики забезпечують проведення практики базами, визначають завдання, надають методичну допомогу, консультації під час проходження практики.

V. ОФОРМЛЕННЯ ДОКУМЕНТІВ

5.1. Підготовка документів стосовно перезарахування дисциплін та визначення академічної різниці покладається на деканат факультету / директорат ІННІ, на якому буде навчатися студент.

5.2. Академічна довідка (копія додатку до диплому про вищу (фахову передвищу) освіту), заява про перезарахування навчальних дисциплін, погоджені деканом факультету / директором ІННІ, підшиваються до особової справи студента.

5.3. До індивідуального навчального плану та навчальної картки студента в АСУ вноситься інформація про перезарахування результатів заліків та екзаменів згідно протоколами *Комісії* на відповідний навчальний рік.

5.4. Результати складання академічної різниці фіксуються у відомості обліку успішності, навчальній картці студента та індивідуальному навчальному плані на відповідний навчальний рік.

5.5. Оцінки виставляються за чинною в ЗНУ шкалою оцінювання.

VI. РОЗГЛЯД АПЕЛЯЦІЙ

6.1. У разі виникнення конфліктних ситуацій створюється Апеляційна комісія в складі декана відповідного факультету /директора ІННІ, заступника з навчальної роботи, завідувача кафедри, голови профспілки, голови студентської ради, голови студентської профспілки для розгляду звернень (скарг) здобувача

вищої освіти щодо визнання результатів попереднього навчання, ліквідації академічної різниці.

6.2. Із метою дотримання принципів добросовісності, відповідальності, академічної свободи, об'єктивності:

- Апеляційна комісія розглядає звернення (скаргу) здобувача вищої освіти протягом трьох календарних днів із дня наступного за днем подання апеляції;

- про результати розгляду апеляційного звернення (скарги) здобувачеві вищої освіти повідомляють відразу після ухвалення рішення. Здобувач вищої освіти та члени комісії підписують відповідний протокол.

6.3. У випадку встановлення Апеляційною комісією порушення процедури проведення визнання результатів попереднього навчання, ліквідації академічної різниці, яке вплинуло на результати оцінювання, проводиться повторна процедура в присутності представників комісії з розгляду апеляції.

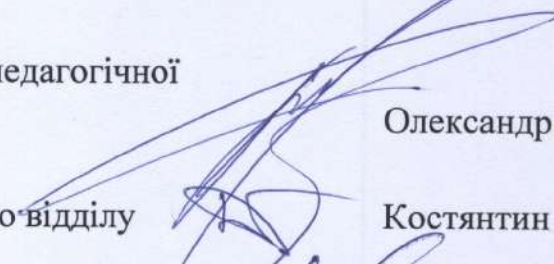
ПОГОДЖЕНО

Перший проректор

Олександр БОНДАР

Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи

Олександр ГУРА

Начальник юридичного відділу

Костянтин БОРИСОВ

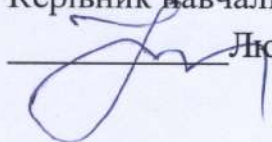
Начальник відділу кадрів

Наталя КОТЛЯРЕНКО

Положення підготував:

Керівник навчально-методичного відділу

Людмила НЕСТЕРЕНКО